

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд представен за вътрешно обсъждане за
придобиване на образователната и научна степен „Доктор”
към катедра „Теория на физическото възпитание“
при НСА „Васил Левски“

от проф. Георги Владимиров Игнатов, доктор
СУ „Св. Климент Охридски“, Департамент по спорт,
катедра „Спортни игри и планински спортове”

ТЕМА: *„Методика за интердисциплинарно обучение по учебния предмет
– Физическо възпитание и спорт при ученици от начален етап на основна
образователна степен“*

Автор на дисертационния труд: Ива Найденова – Данчева

Научен ръководител: доц. Любомир Борисов, доктор

В съвременния етап от развитието на обществото все по-отчетливо е разрастването на негативната тенденция, водеща към задълбочаване на проблемите свързани с незадоволителните резултати от обучението, въпреки неимоверно нарасналия информационен поток, обвързан с развитието на технологиите.

С всяка измината година в страната ни се отчитат все по-ниски нива на грамотност и на изключително важната за всички ученици от всички образователни степени двигателна активност. Именно тук е задължително да споменем, че интердисциплинарното обучение е важна част от учебния процес, който е залегнал в учебните програми, но малцина са учителите опитващи се практически да реализират такъв вид обучение.

От години редица изследователи и отговорните институции в нашата страна констатираят тези проблеми, но до достигането на адекватни

решения и стратегии за тяхното разрешаване не се стига. В този смисъл темата е актуална и важна. Всичко свързано с опити за решаването на проблема чрез прилагането на научни методи за оптимизиране на обучението и постигане на по-добри резултати заслужава одобрение и засилен изследователски интерес. Това е и гледната ми точка от която ще анализирам и ще дам своята оценка за идеите и резултатите в представения ми за рецензиране дисертационен труд.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 259 страници, от които 187 основен текст, съдържащ 106 таблици и 104 фигури, 10 страници използвана литература, както и 62 страници приложения. В структурно отношение трудът е построен правилно, като включва увод, три основни глави, изводи и препоръки, използвана литература и приложения. Като структура, обем и последователност на изложението предложеният дисертационен труд отговаря на основните изисквания за такъв род разработки.

В увода на дисертационния труд, докторантката целенасочено мотивира необходимостта от провеждане на подобно изследване.

За подготовката на глава първа в обем от 45 страници са използвани 150 източника, от които 129 на кирилица, 20 на латиница и един интернет сайт. В първа под глава Ива Найденова – Данчева ни представя постановка на проблема. Авторката ни въвежда в съвременните постановки на обучението по физическо възпитание и спорт. Изяснява се ролята и значението на двигателната активност за здравето и творческото дълголетие на човека, преминаването към онлайн обучение в следствие на Covid-19, както и необходимостта от прилагането на интердисциплинарния подход и компетентностно ориентираното образование. Във втора под глава подробно са разгледани възрастовите характеристики на учениците от началния етап на основната образователна степен. В трета и четвърта под глави обстойно са представени последователно полифункционалните

възможности на играта за повишаване на качеството и ефективността на учебния процес по физическо възпитание и спорт и иновативни подходи в сферата на физическото възпитание.

Творчески са изследвани публикациите по темата. Проучването на състоянието на проблема е извършено компетентно и в необходимия научен стил. В края на първа глава, докторантката е разработила кратка, ясна и добре построена работна хипотеза, която формира концепцията на дисертационния труд.

Във втора глава „Цел, задачи, организация и методика на изследването“, в своята логична последователност в обем от 19 страници са представени целта и произтичащите пет основни задачи, формулирани ясно и точно и даващи ясна представа за намеренията на докторантката.

Авторката е описала обекта, предмета и контингента на своето изследване (общо 81 ученика, от които 40 момчета и 41 момичета), а приложените изследователски методи дават възможност за обективен анализ към постигането на целта и задачите на труда. Подробно е описана организацията на изследването, тестовете за спортно-педагогически контрол и математико-статистическите методи.

Най-общо положителните моменти за написаното в тази глава се отнасят до ясно изградената методологическа постановка на изследването, подходящата и многостранна методика на изследване. Много добро впечатление прави последователността в която е представена организацията и реализацията на експеримента и точно подобрите и описани подробно 10 теста за контрол и оценка на постигнатите резултати, както и обобщените тестове по предметите заложиени в интердисциплинарната методика за I-ви и II-ри клас, представена в приложенията.

В структурно отношение, разработването на глава втора е научно обосновано и удовлетворява напълно, а съдържанието и допринася за високата стойност на дисертационния труд.

Анализът на получените резултати в глава трета, в обем от 117 страници дава възможност да се изведат важни за теорията и практиката обобщения. Положен е огромен изследователски и анализаторски труд, който по мащабност напълно задоволява изискванията на една докторска работа. Третата основна глава се състои от две подглави, като всяка една от тях е свързана с решаването на съответната задача на изследването в дисертационния труд.

В първа и четвърта под глави на първа глава са представени много подробно и професионално резултатите от сравнителния анализ от тестовите за оценка на физическото развитие и двигателните способности при трите тестираня, съответно на учениците от I-ви и II-ри клас.

Много висока оценка заслужава представения сравнителен анализ на резултатите от тестовите за оценка на физическото развитие и двигателни способности между началните и крайните данни, съответно на учениците от I-ви и II-ри клас във втора и пета под глави на първа глава. В следствие на приложената методика се стига до значително подобрене на изследваните двигателни способности.

Високо трябва да бъде оценен и представения сравнителен анализ на резултатите от теста за оценка на знанията по предметите заложи в интердисциплинарната методика съответно на учениците от I-ви и II-ри клас в трета и шеста под глави. От разработените от докторантката тестове, приложени с учениците от двете изследвани групи, много отчетливо си проличава ефективността на приложената методика за интердисциплинарно обучение.

Във втора глава са представени разработените корелационни модели, като в края на обучението се наблюдава значително увеличение на

корелационните връзки между използваните тестове за двете възрастови групи от I-ви и II-ри клас.

Направените „Изводи и препоръки“, кореспондират и се основават на решаването на поставените изследователски задачи и произтичат от направения анализ.

От разширеното научно търсене, направените изследвания и анализи в тази част на дисертацията ми позволяват да посоча следните основни приноси за практиката:

1. Обогатена е теорията, относно същността и съдържанието на интердисциплинарното обучение и компетентностния подход във физическото възпитание.
2. Създадена е надеждна методика за интердисциплинарно обучение по предмета „Физическо възпитание и спорт“ за ученици от I-ви и II-ри клас, с акцент върху придобиването на знания и развиването на двигателните качества.
3. Проследени са промените, които настъпват в корелационните модели между физическото развитие и двигателните способности на учениците преди и след експеримента.
4. Разработена е методика за оценка на познавателно-двигателните способности на учениците от I-ви и II-ри клас.

В заключение ще отбележа, че рецензираният дисертационен труд е разработен на много добро научно ниво, с нужната теоретична и приложна стойност в областта на интердисциплинарното обучение по учебния предмет „Физическо възпитание и спорт“. Представеният дисертационен труд има завършен вид. Направеният задълбочен анализ на резултатите от извършените тестирания, проведеният експеримент и получените в него резултати, обогатяващи обучението по предмета „Физическо възпитание и спорт“ и повишаването на професионалната компетентност на спортно-педагогическите кадри работещи в сферата на физическото възпитание и

спорта, както и актуалността на избория за изследване проблем, ми дават основание с пълна убеденост да предложа на уважаемите членове на научното жури при НСА „Васил Левски“ да присъдят образователната и научна степен „ДОКТОР“ на **Ива Найденова – Данчева** в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма „Физическото възпитание в образователната система“.

31.10.2023 г.

Рецензент:

/проф. Георги Игнатов, доктор/